

2005. október 26., szerda

P6_TC1-COD(2004)0237

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2005. október 26-án került elfogadásra a színezékeken és édesítőszeren kívüli egyéb élelmiszer-adalékanyagokról szóló 95/2/EK irányelv és az élelmiszerekben felhasználandó édesítőszerokről szóló 94/35/EK irányelv módosításáról szóló 2006/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen a 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

az Élelmiszerügyi Tudományos Bizottsággal és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal (EFSA) folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az élelmiszer-adalékanyagok akkor hagyhatók jóvá élelmiszerekben történő felhasználásra, ha megfelelnek az emberi fogyasztásra szánt élelmiszerekben felhasználásra engedélyezett élelmiszer-adalékanyagokra vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/107/EGK tanácsi irányelv ⁽³⁾ II. mellékletében foglaltaknak.
- (2) A színezékeken és édesítőszeren kívüli egyéb élelmiszer-adalékanyagokról szóló, 1995. február 20-i 95/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ meghatározza a Közösségben felhasználható színezékeken és édesítőszeren kívüli egyéb élelmiszer-adalékanyagok listáját és ezen anyagok felhasználásának feltételeit.
- (3) Az élelmiszerekben felhasználandó édesítőszerokről szóló, 1994. június 30-i 94/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ meghatározza az élelmiszerekben felhasználandó édesítőszer listáját és ezen anyagok felhasználásának feltételeit.
- (4) A 95/2/EK és 94/35/EK irányelvek elfogadása óta technikai fejlődés ment végbe az élelmiszer-adalékanyagok területén. Ezeket az irányelveket át kell dolgozni e fejlődés figyelembevétele céljából.
- (5) Az EFSA 2003. november 26-án kiadott véleménye alapján változtatások történtek a jelenlegi engedélyezés terén a nitrozaminok lehető legalacsonyabb szinten történő tartása céljából az élelmiszerekhez adott nitrítok és nitrátok szintjének csökkentése révén, eközben fenntartva az élelmiszer termékek mikrobiológiai biztonságát. Az EFSA azt javasolja, hogy a nitrít- és nitrátszintek „hozzáadott mennyiségként” kerüljenek meghatározásra a jogszabályokban. Az EFSA azon a véleményen van, hogy inkább a hozzáadott nitrít járul hozzá a *C. botulinum* elleni inhibitor aktivitáshoz, mint a maradvány-mennyiség. A jelenlegi előírások olyan módon módosulnak, hogy az EFSA által említett engedélyezett maximális szintek a nem hőkezelt vagy hőkezelt hústermékekben, a sajtokban és a halakban hozzáadott mennyiségként kerülnek meghatározásra. Bizonyos tradicionálisan előállított hústermékek esetében azonban **kivételesen** maximális maradványszinteket kell meghatározni, **azzal a feltétellel, hogy a termékeket megfelelő módon meghatározzák és azonosítják. A meghatározott szinteknek biztosítaniuk kell, hogy az élelmiszerügyi tudományos bizottság által 1990-ben meghatározott elfogadható napi bevétel ne lépjen túl. Azokat a termékeket, amelyeket a jogszabály nem nevez meg kifejezetten, viszont hagyományosan hasonló módon állítanak elő (azaz hasonló termékek), szükség esetén a 95/2/EK irányelv 5. és 6. cikkének megfelelően lehet besorolni. Sajtok esetében ezt a szintet a sajttejhez hozzáadott mennyiségként kell meghatározni. Ha olyan eljárást alkalmaznak, amelynek során a nitrát hozzáadására a tejsavó eltávolítása és a víz hozzáadása után kerül sor, akkor ennek ugyanolyan nitrát-szintet kell eredményeznie, mint amilyen akkor keletkezett volna, ha a nitrátot közvetlenül a sajttejhez adták volna hozzá.**

⁽¹⁾ HL C 255., 2005.10.14., . 59. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2005. október 26-i álláspontja.

⁽³⁾ HL L 40., 1989.2.11., 27. o. A legutóbb az 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

⁽⁴⁾ HL L 61., 1995.3.18., 1. o. A legutóbb a 2003/114/EK irányelvvel (HL L 24., 2004.1.29., 58. o.) módosított irányelv.

⁽⁵⁾ HL L 237., 1994.9.10., 3. o. A legutóbb a 2003/115/EK irányelvvel (HL L 24., 2004.1.29., 65. o.) módosított irányelv.

2005. október 26., szerda

- (6) A színezékeken és édesítőszeren kívüli egyéb élelmiszer-adalékanyagokról szóló 95/2/EK irányelvet módosító, 2003. december 22-i 2003/114/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv kötelezte a Bizottságot és az EFSA-t az E 214–219 p-hidroxibenzoátok és ezek nátriumsói felhasználási feltételeinek 2004. július 1. előtti felülvizsgálatára. Az EFSA kiértékelte a p-hidroxibenzoátok biztonságára vonatkozó információt és 2004. július 13-án kiadta a véleményét. Az EFSA létrehozott egy az összes csoport esetében érvényes elfogadható 0–10 mg/testtömeg kg napi bevétel (ADI) a metil- és etil-p-hidroxibenzoészav észterek és ezek nátrium sói esetében. Az EFSA úgy vélte, hogy a propil paraben nem szükséges ebbe az ADI csoportba bevonni, mert a propil paraben a metil- és etil-parabennel ellentétben hatással volt a fiatal patkányok szexuális hormonjaira és hímivarszerveire. Ilyen körülmények között és az egyértelmű, nem észlelhető kedvezőtlen hatás szintje (NOAEL) hiánya miatt, az EFSA nem tudott egy ADI-t javasolni a propil parabenre vonatkozóan. Az E 216 propil-p-hidroxibenziátot és az E 217 nátrium-propil-p-hidroxibenziátot ki kell venni a 95/2/EK irányelvből. Ezen túl ki kell venni a p-hidroxibenzoátok folyékony diétás élelmiszer-kiegészítőkben történő felhasználását is.
- 7) 2004. áprilisában a Bizottság felfüggesztette a tengeri algákból és bizonyos mézgákból származó gélképző élelmiszer-adalékokat tartalmazó zselés minicsészék forgalmazását és importját az e termékek lenyelése által okozott fulladás kockázata miatt (2004/374/EK határozat⁽¹⁾). A határozat felülvizsgálatának fényében ki kell zárni egyes gélképző élelmiszer-adalékanyagok zselés minicsészékben történő felhasználását.
- (8) Az Élelmiszerügyi Tudományos Bizottság kiértékelte az eritritol biztonságosságára vonatkozó információt, és 2003. március 5-én kiadta a véleményét. A bizottság az eritritol élelmiszer-adalékként történő felhasználását elfogadhatónak ítélte meg. A bizottság azt is megjegyzi, hogy az eritritolnak laxatív hatása van, de csak nagyobb adagban, mint az egyéb polioloznak. Az eritritolnak számos technikai nem édesítő tulajdonsága van, amelyek az élelmiszerek széles körében az édességektől a tejtermékekig fontosak. Ezek tartalmazzák az olyan funkciókat, mint az ízfokozó, hordozó, nedvesítőszer, stabilizáló, sűrítő, dúsító és savstabilizátor funkciók. Az eritritol használatát a többi poliol esetében jelenleg engedélyezett élelmiszeripari felhasználással azonos módon engedélyezni kell. Ezen kívül módosítani kell a 94/35/EK irányelvet, miszerint a jelenleg engedélyezett poliollokkal azonos módon az eritritol is felhasználható édesítési **célokra**.
- (9) Az Élelmiszerügyi Tudományos Bizottság kiértékelte a szója hemicellulóz biztonságosságára vonatkozó információt és 2003. április 4-én kiadta a véleményét. A bizottság úgy döntött, hogy a szója hemicellulóz felhasználása elfogadható a kérelemben szereplő egyes élelmiszerekben való felhasználás és egyes bekeverési szintek esetében. Helyénvaló engedélyezni az egyes célokra való ilyen alkalmazását. **Ugyanakkor – az allergiában szenvedők helyzetének megkönnyítése érdekében – a szóban forgó felhasználás nem megengedhető olyan feldolgozatlan élelmiszereknél, amelyek esetében nem várható, hogy szóját tartalmaz. A fogyasztókat – az élelmiszerek címkézésére, kiszerezésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ rendelkezéseinek megfelelően – minden olyan esetben tájékoztatni kell, amikor a termékek szójából származó hemicellulózt tartalmaznak.**
- (10) Az EFSA kiértékelte az etil-cellulóz biztonságosságára vonatkozó információt és 2004. február 17-én kiadta a véleményét. A hatóság az etil-cellulóznak az Élelmiszerügyi Tudományos Bizottság által létrehozott módosított cellulózok „nem meghatározott” ADI csoportjába történő felvételéről döntött. Az etil-cellulóz fő alkalmazási területe az élelmiszer kiegészítők és a kapszulázott ízesítő anyagok. Az etil-cellulóz felhasználását emiatt az egyéb cellulózokéval azonos módon engedélyezni kell.
- (11) **Az EFSA elvégezte a pullulán biztonságosságára vonatkozó információk értékelését, és erre vonatkozóan 2004. július 13-án véleményt adott ki. A hatóság elfogadhatónak találta a pullulán felhasználását a kapszula és tablettá formájában előállított étrend-kiegészítők bevonataként, valamint a film formájában előállított leheletfrissítőkben. Az ilyen felhasználások engedélyezése ezért helyénvaló.**

(¹) HL L 118., 2004.4.23., 70. o.

(²) HL L 109., 2000.5.6., 29. o. A legutóbb a 2003/89/EK irányelvvél (HL L 308., 2003.11.25., 15. o.) módosított irányelv.

2005. október 26., szerda

- (12) Az EFSA elvégezte a *tercier butil-hidrokinon (TBHQ) biztonságosságára vonatkozó információk értékelését, és erre vonatkozóan 2004. július 12-én véleményt adott ki. A hatóság az említett antioxidáns tekintetében 0–0,7 mg/testtömegkilogrammban határozta meg az elfogadható napi bevittet (ADI), és úgy ítélte meg, hogy annak alkalmazása bizonyos élelmiszerekben, bizonyos bekeverési szintek esetében elfogadható. Az adalékanyag engedélyezése ezért helyénvaló.*
- (13) Az *Élelmiszerügyi Tudományos Bizottság elvégezte a keményítő-alumínium-oktenil-szukcinát biztonságosságára vonatkozó információk értékelését, és erre vonatkozóan 1997. március 21-én véleményt adott ki. A bizottság megállapította, hogy az említett adalékanyagnak mikrokapszulába zárt vitaminok és karotinoidok összetevőjeként való felhasználása elfogadhatónak tekinthető. Az ilyen felhasználás engedélyezése ezért helyénvaló.*
- (14) Az aludttejsajt előállítása során a pasztörizált tejhez E 500ii nátrium-hidrogén-karbonátot adnak a megfelelő pH-értékre való pufferolás céljából, ezzel kialakítva az érlelő kultúrák számára szükséges szaporodási feltételeket. Emiatt helyénvaló engedélyezni a nátrium-hidrogén-karbonát használatát az aludttejsajt előállításához.
- (15) Jelenleg engedélyezett a szorbátok (E 200–203) és benzoátok (E 210–213) keverékének felhasználása főtt garnélarákok esetében tartósítás céljából. Helyénvaló kiterjeszteni az engedélyt ezek használatára az összes főtt rákfésleg és puhatestű tekintetében.
- (16) Az E 551 szilícium-dioxid élelmiszer-színezék hordozóként engedélyezett maximum 5%-os szintig. A szilícium-dioxidot az E 171 titánium-dioxid és az E 172 vasoxid és vas-hidroxid élelmiszer-színezékek esetében továbbá hordozóként engedélyezni kell a pigmenthez képest maximum 90%-os szinten.
- (17) A 95/2/EK irányelv korlátozza az I. mellékletben felsorolt adalékanyagoknak a „*Pain courant français*” hagyományos francia kenyérben való felhasználását. Ugyanezt a korlátozást kell alkalmazni a hasonló hagyományos magyar kenyér esetén. Helyénvaló továbbá engedélyezni a magyar májpestétomokban az aszkorbinsav (E 300), a nátrium-aszkorbát (E 301) és a kalcium-dinátrium-EDTA (E 385) **felhasználását**.
- (18) **A szulfitok (E 220–228) főtt rákfélékhez, csemegeszőlőhöz és licsihez való felhasználására vonatkozó jelenlegi rendelkezéseket naprakésszé kell tenni.**
- (19) Az egyik tagállam kérése és az Élelmiszerügyi Tudományos Bizottság 2003. március 5-i véleménye szerint a 89/107/EGK irányelv szerint nemzeti szinten engedélyezett 4-hexilrezorcinolt közösségi szinten is engedélyezni kell.
- (20) A 95/2/EK irányelvben használt terminológiát a különleges táplálkozási célokra szánt élelmiszerekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1989. május 3-i 89/398/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾, az étrend-kiegészítőkre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2002. június 10-i 2002/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ és a speciális gyógyászati célokra szánt diétás élelmiszerekről szóló, 1999. március 25-i 1999/21/EK bizottsági irányelv⁽³⁾ figyelembevétele céljából módosítani kell.
- (21) A 95/2/EK és a 94/35/EK irányelveket ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 95/2/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk (3) bekezdésének c) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„c) **hordozók (beleértve a hordozóoldószereket): olyan, saját technológiai hatás nélküli anyagok, amelyeket az élelmiszer-adalékanyagok és ízesítők oldására, hígítására, diszpergálására vagy másféle fizikai módosítására használnak, hogy megkönnyítsék azok kezelését, alkalmazását vagy használatát anélkül, hogy funkcióját megváltoztatnák;**”

⁽¹⁾ HL L 186., 1989.6.30., 27. o. A legutóbb az 1882/2003/EK rendelettel módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 183., 2002.7.12., 51. o.

⁽³⁾ HL L 91., 1999.4.7., 29. o. A 2003. évi csatlakozási okmányal módosított irányelv.

2005. október 26., szerda

2. A 3. cikk 2. bekezdésében az „elválasztási élelmiszerek” szavak helyébe a „feldolgozottgabona-alapú élelmiszerek és bébiételek” szavak lépnek.

3. A mellékletek ezen irányelv I. melléklete szerint módosulnak.

2. cikk

A **94/35/EK irányelv melléklete** ezen irányelv II. mellékletével összhangban módosul.

3. cikk

(1) A tagállamok **legkésőbb ...-ig (*)** kötelesek hatályba léptetni az ezen irányelv betartásához szükséges törvényeket, rendelkezéseket és közigazgatási előírásokat:

- a) az ezen irányelvvel összhangban nem lévő termékek kereskedelmének és felhasználásának legkésőbb **...-ig (*)** történő betiltása céljából.
- b) az ezen irányelvvel összhangban nem lévő termékek kereskedelmének és felhasználásának legkésőbb **...-ig (**)** történő betiltása céljából.

Mindazonáltal az ezen irányelvnek nem megfelelő, **a b) pontban** említett időpont előtt forgalomba hozott vagy felcímkézett termékek azonban a készletek elfogyásáig forgalmazhatók.

A tagállamok haladéktalanul közlik a Bizottsággal e rendelkezések szövegét, valamint az e rendelkezések és az ezen irányelv közötti kapcsolatot leíró megfelelési táblázatot.

(2) Amikor a tagállamok elfogadják azokat a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák **meg**.

4. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

5. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt ...-ban/-ben, ...-án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

(*) 18 hónappal ezen irányelv hatálybalépését követően

(**) 24 hónappal ezen irányelv hatálybalépését követően